

Stabilizacija in moj odnos do nje

Stabilizacija je beseda, ki ni nikomur neznana. Vsakdo jo je že slišal ali prebral, če že nje posledice ni občutil na svoji koži. Prav gotovo, da je niso občutili vsi, saj ravnanje nekaterih ne kaže, da jim je stabilizacija mar, kaj šele, da bi varčevali. Sicer pa verjetno ali skoraj zagotovo tem ljudem ni potrebno varčevati – le zakaj bi, če imajo vsega na pretek?

Med ljudmi in njihovimi življenjskimi pogoji so bile in so še vedno razlike, največkrat krivične. Vedno znova se sprašuje, zakaj te razlike. Naša ustava je demokratična. Žal vse prevečkrat naši zakoni ostajajo le na papirju in kar je še bolj pereče, ne veljajo za vse enako, ker ljudje zakone zlorabljajo in jih vedno manj spoštujejo in upoštevajo. Zato me nič ne čudi, da ljudje kar naprej tarnajo o draginji, se pripravljajo in načenjajo »zlačne« razprave tako med pogovori kot tudi v tisku.

Spoznanje, da stabilizacija ne prizadene vseh enako, je tudi mene vzpodbudilo k pisanju. Razlike sem najlaže in najpogosteje opazila pri mojih vrstnikih. Od kod jim denar? Ne vem. Vem samo to, da z njim razmetavajo in nimajo do nobenih dobrin nikakršnega odnosa. Ko sem na lastne oči videla, kako je sošolec meni nič tebi nič strgal bankovec, mi je vzelo sapo. Verjetno se ne bi postavil s takimi neumnostmi, če bi moral bankovec sam zaslužiti. Sicer pa so zato krivi le starši in nihče drug. Sama hodim v šolo in mi ne bo nihče rekel, da se vse objestnosti naučijo v šoli. Že mogoče, ampak ob objestnežev, nikakor pa nas tega ne uče profesorji, le odvrčati nas skušajo od tega. Res pa je, da takšnih »pridig« slišimo vse manj. In prav je tako. Razvajenecev se tako ali tako nič ne prime, zakaj bi potem morali drugi poslušati, ko že sami obsojajo obnašanje sošolcev. Zaradi te neenotnosti so razredi »razbiti«. Učenci, dijaki in študentje se ne razumejo, ker dve skrajnosti pač ne gresta skupaj. Na žalost so objestneži vedno močnejši, vedno obvelja njihova, od mladih ljudi se razlikujejo, izstopajo. Prav zaradi tega pa vsi, tudi tisti, ki znamo živeti in uživati mladost brez cigaret, alkohola, vandalizma, poslušamo povsod samo »ta prokleta mularija«. Ta beseda me vedno prizadene, a si ne znam drugače pomagati, kot da sama sebi dokazujem, da kot mnogo drugih, ne spadam v mularijo.

Samo po sebi umevno je, da bomo nekoč mi vodili našo družbo. Bojim se, da bodo tako kot zdaj, prevladali tisti, ki jim ni mar, kako živijo sojudje. Če bo to obveljalo, potem bo šele stabilizacija le za delovnega človeka, ki se bo le s težavo preživljal. Te besede so morda nekemu smešne ali celo naivne, a so resnične in upam, da nisem edina, ki občuti krivico naše družbe.

IRENA TRUNK, 3. D/J
SREDNJA ŠOLA ZA DRUŽBOSLOVJE IN SPLOŠNO
KULTURO VIDE JANEŽIČ

Sporočilo svetu, ki želi živeti v miru

Tukaj smo zbrani. Mi, otroci iz daljnih dežel. Zraven mene sedi temna deklica iz Malezije in mala Alžirka. Komaj šest let ji je, pa se že bori proti vojni in nasilju na svetu. V peti vrsti sedi skupina dečkov in deklic iz Kanade. V dvorani kar utihne, kadar pridejo otroci iz Kitajske, Japonske ali pa iz daljne Indije. Čisto spredaj sedijo trije dečki iz Brazila. Za mano pa se živahno pogovarjata deček in deklica iz Rusije in Amerike.

Mi, otroci iz Evrope, sedimo raztreseni po vsej dvorani. Na oder stopi ženska s skupino črncev – otrok. Pove nam, da so iz Etiopije. V dvorani nastane tišina; vsi vemo, kakšna lakota je tam, vsi vemo, koliko otrok umre na dan. Čakamo, da spregovori deklica iz Etiopije. Izroči nam kratek pozdrav in nam prebere pesem, ki so jo napisali vsem otrokom na svetu.

Zaploskamo ji in naša srca prelete žalostna čustva. Oči male Lissy iz Avstralije se napolnijo s solzami.

Ne, mi nočemo vojne, nočemo, da bi otroci umirali zaradi lakote. Ne, mi že ne. Vsi imajo pravico do življenja na svetu, vsi, pa čeprav otroci iz Afrike ali pa iz Evrope. Na oder stopita fant in dekle iz Iraka in Irana. Med njima ni zidu, ni sovraštva. Povesta nam, kako radi bi tudi otroci iz njihovih dežel živeli v miru. Kako radi bi hodili v šolo, na izlete, kako radi bi mirno spali!

V dvorani se pojavi bes. Bes in jeza zaradi tistih, ki so krivi za vse to. Za vojno, lakoto, za sovraštvo, za vse solze, ki so bile prelite na otroških obrazih.

Ne, nam otrokom nihče ne more vzeti upanja, ne prihodnosti. Mi smo na svetu in imamo eno skupno željo! Naj to ve vsak, ki se bori v vojni, vsak ki tekmuje z orožjem. Med nami otroki sovraštva ni. Za nas je vseeno, če je kdo belec, črnc ali pa Arabec. Škoda, da tega ne vedo tudi odrasli!

Tanja Skok, 7.b
OŠ Prule

Prizor s sklepne kulturne prireditve mladih ob dnevu mladosti, ki je bila na temo natečaja »40 let svobode, revolucija še traja«. Prireditev je bila v četrtek, 23. maja v Cankarjevem domu.

Deset tisoč mladih ustvarjalcev

V Cankarjevem domu je bila 23. maja v veliki dvorani sklepna prireditev ob zaključku natečaja »Revolucija še traja, kje je naše in moje mesto v njej«. V natečaju je sodelovalo z literarnimi, likovnimi, glasbenimi in plesnimi prispevki okoli deset tisoč učencev srednjih in osnovnih šol iz naše občine. Posebna odlika letošnjega natečaja, ki je bil posvečen štiridesetletnici osvoboditve, je bila tesna povezanost šol in njihovih mladinskih organizacij s krajevnimi skupnostmi. V vseh dvanajstih krajevnih skupnostih naše občine so bile prireditve, ob štirideseti obletnici osvoboditve, ki so bile sestavljene iz prispevkov mladih, iz njihovih lastne ustvarjalnosti. Po enakem konceptu je bila pripravljena tudi osrednja prireditev v Cankarjevem domu, ki je potekala pod pokroviteljstvom občinske konference SZDL. Na njej je imel predsednik Dušan Semolič slavnostni govor, v pestrem kulturnem sporedu pa so mladi prikazali najboljše točke po izboru mladega režiserja Jureta Gantarja.

Lojz Tršan

Pred 344 leti – 1641 je bil rojen Janez Valjard Valvazor. Zapisal govore, da je bil krščen 28. maja v ljubljanski stolnici. Z znamenitim delom »Slava vojvodine Kranjske« je natančno in vestno opisal kranjsko deželo in pri tem opisu uporabil vrsto dokumentov, ki so se kasneje izgubili. Zgodovinarji in etnografi se marsikdaj še danes sklicujejo nanj in njegovo ime je upravičeno zapisano v anale naše kulturne dediščine. Preteklost in sedanjost se srečujeta ob njem tako kot kaže slučajna simbolika ob njegovem spomeniku pred Narodnim muzejem.

DOGOVORI

GLASILO OK SZDL LJUBLJANA CENTER

Leto XII – 4. junij 1985

Štev.: 10 BREZPLAČNO

Kultura ni poraba temveč je nuja delovnega človeka

Ob pripravah na sejo CK ZKS o kulturi so potekale živahne razprave v vseh sredinah tudi pri nas. Občinski komite ZKS Ljubljana Center je vodil aktivnosti in razprave v skladu z akcijskim programom za vključevanje v razprave. Pri oblikovanju programa akcijskega programa smo izhajali iz posebnega položaja in vloge občinske organizacije Ljubljana Center, saj so v občini kulturne institucije, ki niso zgolj občinskega in mestnega temveč tudi republiškega pomena. Veliko število institucij s področja kulturnega življenja, kakor tudi ljubiteljskih društev in društev kulturnih delavcev je prispevalo, da je bila razprava o gradivu vsebinsko bogata, živahna in zavzeta.

V zadnjem obdobju zaznavamo med delavci in občani povečano rast kulturnih potreb in zanimanja za kulturo. Zlasti se povečuje interes za kulturna dogajanja med delavci, saj je vedno več organizacij, v katerih se organizirano v okviru ZSS namenja pozornost kulturi dela, posredovanju knjig, zlasti pa še obisku kulturnih prireditev, organiziranju razstav in nastopov ljubiteljskih ansamblov v organizacijah združenega dela. Med občani opažamo tudi pri nas povečano povpraševanje po knjigah v knjižnicah, večji obisk na kulturnih prireditvah, krepi pa se tudi organizirano ljubiteljsstvo.

Kljub veliki zavzetosti za organiziranje raznih prireditev, pa niso izkoriščene. Vse organizacijske in prostorske možnosti za razvoj različnih kulturnih interesov tako v organizacijah združenega dela kot v krajevnih skupnostih.

Ob večanju potreb delovnih ljudi in občanov pa se iz leta v leto bolj zaostrejo materialni problemi. Svobodna menjava dela se ne uresničuje. Vsakoletno indeksiranje in omejevanje sredstev siromaši že tako skromne pogoje delovanja. Delegati posameznih kulturnih institucij v boju za lasten obstoj, izražajo večsah parcialne interese, ki pa niso združljivi z interesi širše družbene skupnosti. Kljub temu, da so bili odpravljeni izvršilni odbori v kulturnih skupnostih, se vse bolj odloča v zaprtih krogih in to predvsem o indeksih, ne pa o vsebini programov, ki naj bi zagotavljali normalno delo. Delegati imajo pogosto vtis, da so odločitve v naprej dogovorjene, in da so napor, ki jih vlagamo za delo delegatskega sistema večji kot rezultati, ki jih pri tem dosegamo. Nujna je posodobitev dela kulturnih skupnosti. Osrednji problem je v iskanju takšne predstavitve kulturnega programa uporabnikom, da bodo leti vplivali nanj.

V razpravah so se komunisti v izvajalskih organizacijah najpogosteje dotaknili lastne samoupravne organiziranosti, kadrovske problematike in seveda družbenoekonomskega položaja delavcev. O samoupravni organiziranosti so razpravljali predvsem iz vidika boljšega strokovnega dela in zlasti kvalitetnega planiranja. Ob kadrovske problematiki

so izstopali problemi neusklajenega načrtovanja potreb v organizacijah združenega dela s področja kulture in v ustreznih šolah srednjega usmerjenega izobraževanja in visokega usmerjenega izobraževanja.

Dane možnosti za kulturo niso in ne morejo biti ovira za višjo kvaliteto kulturnih dejavnosti. Kljub težavam v organizacijah združenega dela vse premo razmišljajo v stimulaciji kvalitete dela. Družbenoekonomski položaj delavcev v kulturi je vse bolj zaskrbljujoč, saj se še vedno veča razkorak v osebnih dohodkih med njimi in gospodarstvom, kar brez dvoma vpliva tudi na oblikovanje in sprejemanje samoupravnih splošnih aktov o nagrajevanju.

V tem času se tudi potekale razprave o kulturi med mladimi. Po dolgoletnih prizadevanjih je opazna rast kulturne produkcije mladih, kot tudi širine njihovih kulturnih potreb. Nadaljnja ustvarjalna prizadevanja mladih morajo dobiti svoj odmev v odločnejši in sistematičnejši pomoči interesnih skupnosti za kulturo.

Sedaj ob zaključku razprave lahko ocenimo, da so bile razprave v naši občini živahne in kvalitetne. Ne samo v zvezi komunistov temveč prav v vseh sredinah in družbenopolitičnih organizacijah so se opredelili do kulture v najširšem pomenu besede. Zato si moramo tudi v prihodnje prizadevati, da bo takšna aktivnost komunistov, delavcev in občanov stalno prisotna v naši družbi.

LJUBICA JUGOVIČ